

КРИТИКА І БІБЛІОГРАФІЯ

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІНОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

На сучасному етапі розвитку підприємств будівельного комплексу загострилася необхідність вдосконалення економічного механізму інвестиційно-інноваційної діяльності та розробки методик оцінки та аналізу ефективності інвестиційно-інноваційних проектів на підприємствах будівельного комплексу. У запропонованих нині методиках зроблено акцент на аналізі ефективності вкладень у нове будівництво, в нові інвестиційно-інноваційні проекти. Це робить їх особливо привабливими для інвесторів, які мають можливість розвивати свій бізнес. Для підприємств більш важливою проблемою є аналіз впливу інвестицій та інновацій на ефективність господарської діяльності підприємств та їх фінансове забезпечення.

Цій проблематиці присвячено низку наукових праць зарубіжних та вітчизняних дослідників, у яких розкрито важливі аспекти розробки аналітичної системи дослідження інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств, яка б поєднувала використання багаторічного досвіду світової економіки з урахуванням особливостей розвитку вітчизняної обліково-аналітичної теорії та практики. Проте, ще залишається чимало не вирішених питань, пов'язаних з удосконалення методики аналізу ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств, котрі потребують детального дослідження і вироблення практичних рекомендацій.

Серед таких розробок привертає увагу опрацювання теоретико-методологічних засад та розроблення методичних і практичних рекомендацій з проблематики аналізу інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств, яке подано у монографії Микитюка П. П.

У рецензованій праці здійснено постановку наукової проблеми щодо удосконалення аналізу ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності на всіх етапах будівельного виробництва, яку вдалося системно вирішити шляхом окреслення мети дослідження на основі структурування низки найважливіших завдань наукового дослідження. Проведений теоретичний аналіз наукового дослідження дозволяє зробити наступні висновки та рекомендації, щодо підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності будівельних підприємств можливо за рахунок розробки та упровадження ефективної інноваційної стратегії. Запропонована Микитюком П. П. схема формування інноваційної стратегії підприємства з урахуванням стадій життєвого циклу нововведення і критерію «витрати – ефект» дозволить підприємству: упроваджувати інновації, що задовольняють ринковий попит; забезпечити максимальну участь різних наукових, проектних організацій, венчурних фірм, інших фахівців; знизити ризик за рахунок його розподілу між учасниками інноваційного процесу (підрозділ 1.1).

Теоретичним надбанням автора можна вважати в наступному, що при оцінюванні ефективності інновацій необхідно враховувати не лише загальну суму доходу (корисного результату), який можна отримати за весь термін експлуатації нововведення, а й його приріст порівняно з аналогом. Виконання цієї вимоги означає, що при техніко-економічному обґрунтуванні вибору найефективнішого варіанту інновацій потрібно враховувати як теорію порівняльного оцінювання ефективності, так і теорію абсолютної ефективності (підрозділ 2.1).

Науковий інтерес викликає запропонована Микитюком П.П. методика оцінки ефективності інвестицій з урахуванням ризиків методами імітаційного моделювання дає змогу використовувати сучасну комп'ютерну техніку для прискорення обробки інформації

та забезпечення її достовірності Розроблений автором в рецензованій монографії алгоритм дозволяє автоматизувати розрахунки економічної і фінансової спроможності інвестиційних проектів на всіх стадіях передінвестиційних досліджень, а також розробити фінансові розділи бізнес-планів (підрозділ 2.3).

У процесі проведення проектного аналізу рекомендує Микитюк П.П. в рецензованій монографії оцінювати реальні грошові потоки, які виникають в процесі реалізації інвестиційно-інноваційних проектів на діючих підприємств, особливості формування яких полягають у тому, що ефективність визначається не на абсолютних величинах (результатах та витратах), а на основі їх приросту в результаті реалізації конкретного проекту, тобто змін обсягу виробництва та витрат на його здійснення. Додаткові грошові потоки, одержані після реконструкції і технічного переозброєння, повинні розглядатися, на думку автора, як відносні до даного інвестиційного проекту (підрозділ 3.1).

Для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, розробки планів інноваційного розвитку підприємств та оперативної оцінки економічної ефективності інноваційної діяльності автором успішно доводиться необхідність у застосуванні загальних методів аналізу ефективності у поєднанні з нормативними методами калькулювання собівартості інноваційної продукції на основі чіткої її типізації за ступенем запроваджених у виробництво технологічних змін (підрозділ 4.1)

Результати творчого аналізу дозволили автору рецензованої монографії виділити відмінні особливості з оцінки ефективності інвестиційних проектів, які полягають в тому, що вони базуються на системі аналітичних показників, що відображають виробничу, фінансову та інвестиційну ефективність проектів та результатів їх реалізації. Підхід до запропонованої Микитюком П.П. методики дозволяє зацікавити в реалізації інвестицій та інновацій весь ланцюжок підприємств, пов'язаних зі створенням, виробництвом і експлуатацією нововведень, тоді як методи оцінки ефективності інвестицій які передбачені в діючих методичних рекомендаціях, дублюють один одного та дозволяють оцінити ефективність інвестиційно-інноваційних проектів лише з позиції інвестора. Вирішення цих завдань, на думку автора, сприятиме вдосконаленню методів економічного аналізу ефективності господарської діяльності підприємства (розділ 5).

Одним з важливих розділів в рецензованій монографії Микитюка П. П. є розділ 6. Автором розроблена методика оцінки інвестиційної привабливості проекту з урахуванням інтегрального коефіцієнта інвестиційної привабливості дозволяє оцінити інвестиційну привабливість проекту для кожного із його учасників. Інтегральний коефіцієнт інвестиційної привабливості проекту показує: чим більший цей коефіцієнт, тим привабливішим є інвестиційно-інноваційний проект.

У рецензованій праці обґрунтована система моніторингу реалізації проекту, яка на думку автора забезпечує збір та аналіз інформації за проектом, що допомагає ухвалювати ефективні рішення для запобігання ризикам і подальшому розвитку підприємства.

Поряд з тим можна відмітити, що в монографії не знайшли повного відображення питання щодо стратегічного аналізу інноваційної діяльності та аналізу формування інвестиційно-інноваційного портфеля підприємства.

Однак на нашу думку монографія Микитюка П. П. є фундаментальною науковою працею, в якій обґрунтовано основні вимоги до формування методологічної бази аналізу ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності, має практичну цінність і може бути корисною для науковців, викладачів вищих начальних закладів, аспірантів, а також для практичних працівників, яких цікавлять питання аналізу інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств.

Баланюк І. Ф.

*завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника
доктор економічних наук, професор*